

Чорванинг закоти | Фикҳ дарслари (292-дарс)

Image not found or type unknown

19:00 / 25.07.2024 2560

نَمِّسْ مَخْلُوكِ فِي بُجَيِّ وَ
سَمَخِ فِي مُمْتٍ، أَسْـلِبِ إِلا
يَفَوِّضْ أَخْمُتْ نَبَنِي رُشْعَ وَ
نُؤْبَلُتْ نَبَنِي ثَالَثَ وَتِسْ

دَا زَا مِي فَو ، ة ن س م وَ ا ن س م
 ي ل ا ب س ح ي ن ي غ ب ر ا ي ل ع
 ل ك ي ف م ث ، ن ي ت س
 ل ك ي ف و ، ع ي ب ت ن ي ث ا ل ث
 ي ف و ، ة ن س م ن ي غ ب ر ا
 ، ة ا ش ا ز ع م وَ ا ن ا ض ن ي غ ب ر ا
 ن ي ر ش ع و ي د ح ا و ة ئ م ي ف و
 ة د ح ا و و ن ي ت ئ م ي ف و ، ن ا ت ا ش
 ة ئ م غ ب ر ا ي ف و ، ه ا ي ش ث ا ل ث
 . ة ا ش ة ئ م ل ك ي ف م ث ، غ ب ر ا

Ҳар беш туяда бир дона қўйни закотга бериш фарз бўлади. Сўнгра
 йигирма бештада бинти мухоз, ўттиз олтитада бинти лабун, қирқ
 олтитада ҳиққа, олтмиш биттада жазаъа, етмиш олтитада иккита
 бинти лабун, тўқсон биттада иккита ҳиққа - то бир юз йигирмагача.

Кейин ҳар бештада бир қўй. Йигирма бештада бинти мухоз ва бир
 юз элликтада учта ҳиққа. Сўнг аввалгига ўхшаб, янгитдан
 бошланади. Бас, ҳар қирқ олтитадан элликтагача бир ҳиққа зиёда
 қилинади.

Қорамолда: ўттиздада бир ёшли эркак ёки урғочи бузоқ. Қирқтада икки ёшли эркак ёки урғочи бузоқ. Қирқдан зиёда бўлганда то олтиштагача ҳисобланади. Сўнгра ҳар ўттиздада бир ёшли эркак бузоқ. Ҳар қирқтада икки ёшли урғочи бузоқ.

Қирқта қўй ёки эчкида битта. Бир юз йигирма биттада иккита. Икки юз биттада учта, тўрт юздада тўртта. Сўнг ҳар юздада битта.

Фуқоҳоларимиз бу ҳукмларни Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қуйидаги ҳадисларидан олганлар:

يَضْرِبُ رِزْكَ بِأَبَانٍ سَنَانٍ ع
أَذُهُ هَلَبَتَكَ هُنَعُ هَلَلَا
يَلِي هُجَّوْ أَمَلَبَاتِكُلَا
هَلَلَا مَسْبِبٍ نِيْرَحْبُلَا
هُضْرِيْرَفِ هِدَهُ مِيْحِرْلَا نَمُْحِرْلَا
لُؤْسَرَرَضْرَفِيْتَلَا هَقَدَّصَلَا
هَيْلَعُ هَلَلَا يَلَصِ هَلَلَا
نِيْمَلُْسُْمَلَا يَلَعَمَلَسَو
هُلُؤْسَرَرَاهِبُ هَلَلَا رَمَأِيْتَلَاو
نِيْمَلُْسُْمَلَا نِمَاهَلِيْسُْنَمَف

نَمَو ، اِهَطُعُيْلَف اِهَجَو يَلَع
يِفِطُعُي اَلَف اِهَقْوَف لِيُس
لِبِإِلَا نَمَنِي رَشِعَوِغَبْرَأ
لُكْ نَمَمَنَعْلَا نَم اِهَنُود اَمَف
اَسْمَخُ تَعْلَب اِذَا ، اَشِ سْمَخ
سْمَخ يَلِإِ نِي رَشِعَو
تُنَب اِهِي فَفَنِي ثَالِثَو
تَعْلَب اِذَا ف ، يَثُنُ اِضَاخَم
سْمَخ يَلِإِ نِي ثَالِثَو اِتِس
تُنَب اِهِي فَفَنِي غَبْرَأَو
تَعْلَب اِذَا ف ، يَثُنُ اِنُوبَل
نِيَّتِس يَلِإِ نِي غَبْرَأَو اِتِس
لَمَجَلَا اِهَقْوَرَطُ اِهَقْح اِهِي فَف

نِيَّتِ سَوَّهَ دِحْ أَوْ تَعَلَبَ إِذِافِ
أَهِي فَفَ نِي غَبَسَوِ سُمَخِ يَلِإِ
أَتِ سِ تَعَلَبَ إِذِافِ ، ءَعَدَجِ
نِي غَسَتِ يَلِإِ نِي غَبَسَوِ
إِذِافِ ، نِوْبَلِ أَتَنْبِ أَهِي فَفَ
يَلِإِ نِي غَسَتِ وَ يَدِحِإِ تَعَلَبِ
أَهِي فَفِ ءِئَامَ وَ نِي رُشِعِ
إِذِافِ ، لَمَجَلِ أَتَقُورَطِ نَاتِ قِحِ
ءِئَامَ وَ نِي رُشِعِ يَلَعِ تَدَا
تَنْبِ نِي غَبْرَأِ لُكِ يَفِ
نِي سُمَخِ لُكِ يَفِ وَ نِوْبَلِ
أَلِإِ ءَعَمُ نُكَيِ مَلُ نَمُ ءَعَقِحِ
سِي لَفِ لِبِإِ نِمُ غَبْرَأِ

ءَاشَـيْ نَأْ أَلْ إِيْةَ قَدَصْ أَهِيْ فِ
نَمْ أَسْمَخْ تَعْلَبْ إِذِإْفْ ، أَهْبَرْ
هَأَوْرْ . ءَاشْ أَهِيْ فِ لَبِإِلْ أ
أَمْ لِسْمِ أَلْ إِيْةَ سَمَخْ لْ أ

Анас розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Абу Бакр розияллоҳу анҳу у кишини Баҳраинга юборганида ушбу мактубни ёзган эди:

«Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳийм. Ушбу Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам мусулмонларга фарз қилган садақа фарзидир. Буни Аллоҳ Ўз Расулига амр қилгандир. Бас, қайси бир мусулмондан уни тўғрилиқча сўралса, берсин. Кимдан ортиқча сўралса, бермасин. Йигирма тўрттадан кам туядан то бештагача ҳар бештасидан бир қўй. У(туя)лар йигирма бештага етгандан то ўттиз бештагача - урғочи бинти мухоз (бир ёшдан ошган урғочи туя). Ўттиз олтигага етгандан то қирқ бештагача - урғочи бинти лабун (икки ёшдан ошган урғочи туя). Қирқ олтигага етгандан то олтмиштагача - эркак туяга лойиқ ҳиққа (уч ёшдан ошган урғочи туя). Олтмиш биттага етгандан то етмиш бештагача - жазаъа (тўрт ёшдан ошган туя). Етмиш олтигага етгандан то тўқсонгагача - иккита бинти лабун. Тўқсон биттага етгандан то бир юз йигирматагача - эркак туяга лойиқ иккита ҳиққа. Бир юз йигирматадан ошганда ҳар қирқтасида - битта бинти лабун. Ҳар элликтасида - битта ҳиққа. Кимда тўрттадан ортиқ туя бўлмаса, улардан садақа йўқ. Лекин эгаси хоҳласа, мустасно. Туя бештага етса, ундан битта қўй».

Бешовларидан фақат Муслим ривоят қилмаган.

«Кифоя» китобининг иккинчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.